

Italia'k Mediteraneo'ko buru izateko gertakizunak egiten diardu

Itxasontzi bat sutan eta laguntza eske.-Egazkin autuetan alemanak eta txekoak. - Langille ta ertzañen buruketan 17 miñeru il. - Beste izpañak.

LANGILE TA ERTZAINEN BURU-
KETAN 17 MIÑERU IL

Paris.—Tunexen aintari nagusi dan Guillon'ek pantzetar agintariekien autua ara latu dauanaren, opora erabagiteko erago pen asko dauz. Guillon Motani'ra zaneke epaialaria, eta ertzañen arteko buruketan 17 miñeru il da egozan eta berori an eguala meste aund'agotik izan ez eit.n ertzañak beran buru'izko alegiak egin ebezan, bertukoak asafe, be, asafe ziran eta.

Txiristadak

Azkatasunaren alde diarduzu?
F-xistea zara!
Boskaren saildiko paxistea!
"Euzkadi Roja,"k dihotzu.

Izerdia, ogasuna eta osasuna ga-
draz gau ta egin azkatasunaren alde
diarduzu?

Ainbat txafago.
Gertu Derio'rako.
Boskaren saildiko paxistea zara!

"La Lucha de Cla..."
Or izungo da zarapadeal
"Cla..."koak nortzuk diran eztaiz?
Bando, galdetu xos batik gabe
Adrid'go teatro guztien bati darian
muvalteko ikasle zarapu bateri.

"La Cla..." esango dautzu adufe-
lan, aldi arek gozoro gogoratua.
Baña ixo.
Oraingoan Cruz Salido'ri jo dautse.
Nori ufengo?

"La Lucha de Cla..."
Ezenkien?
Izpañingi guztiak kendu beaf di-
pala.

Afituten zara?
Efekaizeak jo dau, gizona!

"C. N. T..."ren eritzi bardiñekoak
gana.

Izpañingi guztiak lotara!
Beaf-beafekoak laga, jakina.
Baña esango dausku "C. N. T..."
beaf-beafekoak nortzuk diran?
Gure ustez EGUNA bakarik.
Ezta uste ofi "C. N. T..."k?
Zelarik be elitzake egongo ofela.
Erderazko guztiak kanpora ta kitu.
Noiz etofiko da agindu ori, ari-
ni jaunak?

ONDA.

GUDA-OINAK ZEAS

Madrid.—Bere aginpidetan dagozan
guda-oinak ikusten joan zan atzo go-
zean Minja gudaburuak Guda Aginta-
ritza Nagusikoak lagun afituta.
Afitasalde berenduan Madrid'eratu
zan Guda Batza'ko leindakariak.

ITXASONTZIA SUTAN ETA LA
GUNTZA ESKE

Paris.—Gironda ibai-ertzeke ufutentzu
kietan, sutan eta urperatu aginlean egoan
itxasontzi ez ezagun baten S. O. S. itu-
nak entzun dabez ta miragari izan yakoez.
Gironda ibai'ertzetatik Cabo Ortegal'erako
bidean egoan itxasontziak itxasontziak te-
legrapias afitzen emon ebenez. Berori izan
nik ez eban afitzen emon nai izan. Beria
la itxasontzi batzuk atara ziran beroren
bila. 101 diadafak geruzo ta indaigeanak
ziran eta azkenek amaitu ziran. Azkenek-
go esan ebena auxe izan zan: "Itxasontzia
sutan daukogu ta gaizkatu gure itxasontzi-
ko gzesmeak."

Laguntzen joan ziran itxasontzi ofen
ondora ei ziran laña ez ei eben exagutu
ontziak.

OPORERAN ITXASONTZI - LANGI
LEAK

Paris.—Havre portuan dagozan itxaso-
tziak langile ta otseñak opora asi da-
be. "Normandie" itxasontzi edefakoak asi
eben opofoi.

ITALIARAK GUDAN

Madrid.—Azkenengoz atxilotutako Ita-
liarok diotenez, italiar gudaloro osoak
diardute erkaldafan aurka gudukatzen. Ita-
liarok amala mila e-dira ta, Madrid asal
dau asmoz. otsailako 22'gafenez itxaso-
ntzi baten Cadiz'era saftu ei ziran. Asal-
dariok Ciudad de Cifuentes aldera jo d-
te geienbat; beste asko beste inguru ba-
tuetarako zai dautse.

ITALIAK MEDITERANEO'KO BURU
IZATEKO GERTAKIZUNAK EGITEN
DIARDU

Londres.—9.000 biztanle dauzan Pant-
llar-ni Malta ta Aprika'ko itxasontzi bi
taftean dagon ugarita Italia'k guda tokiz
ta guda-gaiz ornitzen ziarduan galdetu eu-
tsan Gubernua'ri Ingelatefa'ko aldundian
Thorne labori'ten aldunak Ugarte ofetan
urpeko gudontzietan eta egazkientzat to-
ki buzeziak egiten ei diardue. Kolonieta
ko arduradunik ez egon aldundian eta ofen
ordez Laterfi Zaingo'ko idazkari-ordeak
baretz erantzun eutsan.

Meditefaneo'ko sorkaldean paxistak In-
gelatefa baino gorago gon nai dabe ta
orixegatik diardue lan ofeik egiten ugar-
te ofetan.

EGAZKIN-AUTUAK

Berlin.—Efi egazkienten autu bat eraba-
giteko asmoz Berlin'era dira Txekoestio
bakiaf batzordekoak.

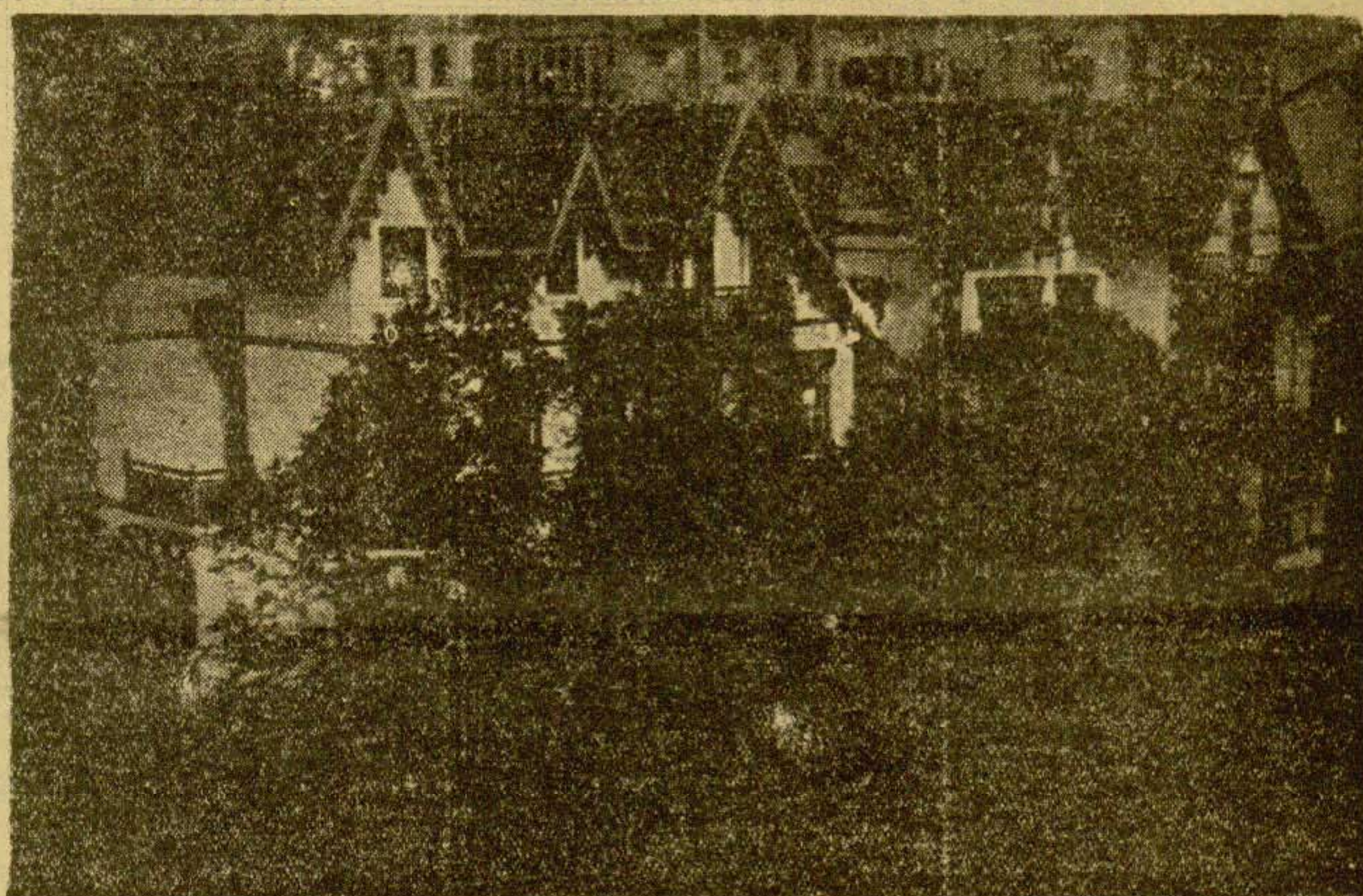
ERUSIAR BOLTXEBIKEEKIN ARTU-
EMONIK NAI EZ

Kovno.—Ordezkarik edo afituemon-arazu
arduradunen afiten asafe ta gora-zorakak
sortu dira. Astelen gabaz afera bat egin
zauzan alkaf agintzekoan Podolski Ru-
sia'ko ordezkariari italiar Franzoni orde-
z. darian emateak asafetu-eragin eutsan.
Franzoni'ren emateak boltxebikeak bero-
ten aita ta neba bat erail eulsezala ta
ofekin afituemonik ez ebal nai adierazo
eban.

Franzoni'ren ematearen aita Kaukaso'
ko etegetariekoea ei-zan.

LISBOA'N EZ DABE NAI ERUSIAR
AK EUREN ITXASERTZAK ZAIN
TZARIK

Lisboa.—"United Press"ek azaldu jaben
urutzikina argitaldu dabe Portugal'ko iz-
paringiak. Ufutzikina ofetan Lisboa ta Ma-
dera'ko portuak erusiak itxasontziak zain
du dakezala esan dabela Portugal'ko Go-
bernua adieraseten da. Erbest-razo ar-
duradunaren aoz Portugal'ko Gubernua'k
oso osorik guzupetu dau izpañ ori. Ez
Saitzeko Batzordean zer gertatu izan dan
argi ta garbi dogu Erbest-razo ardurad-
unak emon daben oafan. Eufisafak, be,
itxas-rtzak zaintzen tarteko izan beaf eba-
la erabagita egoan lenegotan.

Itxasoen Elxia deritzona, etxe onetanize jari dabe. Euzko-Gobernuak, ezizula afituten zori-txara daben
gaxoak, emente be ikusi dakea.

Itxasalde gudaloroko talde bat.

!!BASERRITAR!! UXATU "MOMORRUAK"

Au burukomina, au ikareak...! Dafdar eta kezka gure baseritafa. Ba-
kerik dozu. Ez dau nok lagundu, ez daki nora jo. Afiten agertu yako bat
batera momoro ikaragari. Zita eta asafe oluka asi yako. Umeel ager-
zen yakuezan momoroak erpe-zoro-tzak eta ao aundia izan oi dabez.

Gure baseritafari mendi-sakon bakafit ofetan agertu yakono be, erpe
ofotza ao aundia dogu ta ofez gañera adinduna. Umeel agertu oi yakue-
zan momofuen antzeko, baiña beste momoro klase bateko dogu. Nor edo
zer izan daike momoro ori?

"Jauntxo" dozu momoro ori. Orañarte momoro ofek buruaste ta ba-
ukomin asko softu izan dautse baseritafel. Nekazariel jauntxo erpeluze ta
eske aundiko ofeik amaika lafi emon dautse.

Momoro ofeik uxatu dakezan eta aldendu dagizan kusa ba-dogu baiña
orain euzko-basteretan. Kusa almentu ta momoro guzti ofeln bildurgari
dan kusuol Euzkadi'ko Gubernua dogu.

Emetik afitera, baseritar, zeuk nai ba-dozu, laster uxatuko dozu mo-
moro ori. Agertzen yatzunean diadaf-egin Euzkadi'ko Gubernua'ri.

Ora, nekazari, Euzkadi'ko Gubernua, Postu zaitse, zeur jalguntzako ger-
tu daukezu Gubernu ori ta.

Zorioneko "kusu" ofek aldendu dautse jauntru-momofuak.

Adu-txafeko izan zaitugu baiña, ene baseritar Momoro ikarag...! Afit-
denduko dautse kusu ofek. Baiña... kusu ofek aldendu ez dakeuzan beste
momoro batzuk be, ba-dozuz, zuki.

Zelan irauu dozu orainarte basta guztietatik momoro inguratutek, ba-
sefi ofetan? Adu-txafeko zaitugu izan, be.

Jauntxo-momofua bakarik zendu-lakoen egon gara gu. Beste "momoro"
ofeik zeuk baseritarok uxatu beaf dozuz gañera.

!!Kale-momofuak!!

Jauntxo-momofua baitz eta aundi zan. Beste ofeik, arek baitzen erpe
luzeak ez dabez ta bakarik agertzen diranean ez dira afiten bildurgari, be.
Erpe motak baiña zototzak dabez, ofaitino. Eta danok eidu ba-laginu
eldu...!! Zure erukaria.

Jauntxo-momofua baitzen ikaragari ez diralako ta safitan bide zati ba-
en lagundu, be, egiten dautse-lako. Noz momoro diranik, be, ez dozu ufi-
zen, ene baseritar. Erpekada sakontxoagoa, zototzoa arindutxuegi egiten
dautzenean esten dozuz "momoro" ta orduantze jkaratzen zaitue apurbat.

Kalean momoforik idorotarik nai ez ba-dozu, kalean zeu zainduko zaitu-
enak beaf dozuz. Eta zeuretaikoak izan ezik, beste iñork ez zaitu zainduko,
ene baseritar.

Ora kale-momofuak. Sari askotan lartu izan zaitue momoro ofeik. Zeu-
ri yakokotzunez bare ta baketan bizi zaiten, uxatu egin beaf dozuz "mo-
mofotxo" ofeik, be. Orixe da zure eginkizuna.

Zaindu zeure burua, kalean bates, be.

Zelan baiña? Zer egin "momoro" ofeik uxatzeko?

Alkartasuna yatzu "momofuak" aldentzeko ta zeuen buruak aldezu
daginuzan, bide bakaf, ene baseritarok.

"Alkartu ta "kale-momofuak" ematu."

"Gudari"

Euzko-Gudarostea'ren aldizkingi edef au
ikus ta irakufi dogu.

Abeitzaleok aspalditik itxaroten gendun
eta gaf biziz bere zain egon be.

"Gudari"k gure egari ori asetu dabe
nik ezin ukatu.

Txukun, dotore eta ikusgari argitaldu
dabe.

Guda argazki biziak, euzko-izatearen
agergari senduak dakartz.

Eta aspergari izan ezteidin irakurgai or-
nak, sakonak ba'dira be.

Gudari eguneko aldizkingirik eder eta
ikusgariena dala antortu baf dogu.

Erosi, irakufi ta zabaldu, abertzale!

"Gu Euzkadi'rentzat eta Euz-
kadi Jaungoikua'rentzat" izil-
du bage esan oi eban Arana
Goñi'k.

Esnera au afituan, goguan eta
bijotzian euki baf dogu, beti
ta beti.

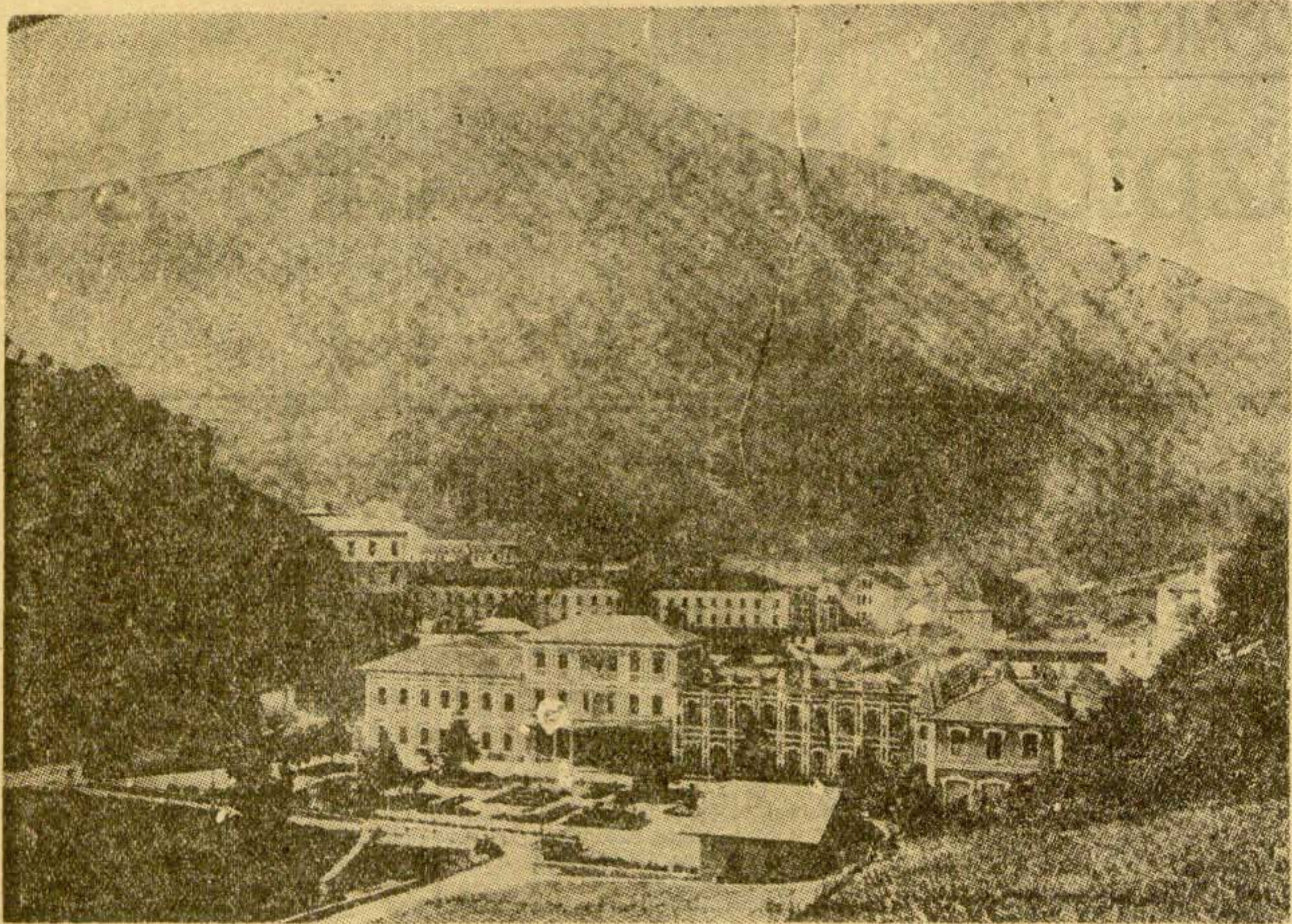
Ingalandar gudariak irabazpide-billa ez dira Es-
paña'ra joan, paxisten goñotoz baño

Galestarak euren izkuntzea erabilli al izango dabe, oretarako eskubideak lege baten agertuko diralako.-“Mar Cantabrico”ren ondoratzeatzazko izparak.

Paxistak birritan iragañi dabe bere eriotza.
Bere bizitzako txatalak. - Etzan erege izan
zanaren adiskide. - Europar gudean. - "New
-York Herald Tribune"ren izparrak.

abertzalaren batekin.
Zer diote gurasoak? Gerago ta gei-
go maiteago zaitut eta zuk, Loretxo?
Zurearen zai gelditzen naiz. Agindu
aztu ezin dizun, Yon'i.

MENDI LAITIA

Asateko Inafeldietan aurkitzen da Santa Agueda deritzoen zoro-etxea. Ona emen beraren ikuspegi polita.

ERKALTZALIAK...

Erkaltzalia ixtatia ta "Gmócrata" ixtatia, gauza bat da. Gauza bat ez daga, ostera, beste au da: ixenez erkaltzalia ta egintzetan paxiotara ixtatia. Eta tamalez, gaueko gixartian ikusten dan gexua, orixe da: ixena ta egintzak baten bestiatandik bananduta erabiltia.

Erkaltzalerik sutsubenak diranen izparingijak irakuri egikubez. Eta irakurten dozebena gonduteko, astiz eta aretaz gozartu. Dñogun au egiten ba-dozube, egin, erkaltzalen ixenez argitazten diran izparingijan gurea biala ezagutuko dozube, ta euren gurariarik gurarijenak zertzuk diran ezagutu be bai.

Bilbao'ko "El Liberal" eta "Euzkadi Roja" izparingijetaz erkaltzaliak ez dirala esaten ez da inor ausar. Ixenez, beintzat, izparingi bi orerik erkaltzalerik-erkaltzalenen gotik agertu ten dira.

Euren egintzetan, baña, beste gauzarik dirala be, txitlan-pitlan erakusten dabe. Esaterako, egunotan egiten daben zabalgundia, erkaltzale-erakustijen aurka agertuten dabe.

Benetako erkaltzaliak, lagi-baruban aurkitzen diran gixa-eskubide gustijel yaoken lotsea ixan bial dautse. Eta azke ixtateko eskubidia daukanari, eskubide ori ez dautse ukatu bial, ez da eskubide ofen bial dabilzanari eregozpenik inia bial.

Afaturako izparingi bi orek, paxiotafak kendu gura dautsoen azkatasuna aldezta gura dabe. Eta azkatasun ori lotuteko, guda-izkilubak artuta paxiotafan aurka jagi dira. Eurenizako gura daben azkatasun ori lotuteko alegiñak-alegin egiten ibiltiari, ederto deritzagu, benetako efi-aldeztlaren egin biala orixe daiko. Ondo ez deritzaguna, ostera, beste au da: araukuen azkatasun-eskubiderik ezagutu gure ez da ibiltia.

Eta erkaltzaliak dirala dñuen izparingi bijok euren egunoroko idazketan agertuten davana, Euzkadi'ren eskubiderik ezagutu gura ez daben zabalgundia da. Eural, espaharak diralako-edo, euren aberijarentzako azkatasun osua gura dabe. Eta azkatasun ori lotuteko, euren ez dauken indafa, bestatzukandik artu gura dabe.

Euzkerak ez du birau zatafrik

Lotsagaria gure euzkal-eri auetan erdal izkuntza onek ekafi dizkigun biran oitura litzunak nuni entzuteaz euzkal-erietan Lorategian antzera garaj batean bizi giñan euzkotafok ta orain erdera nafatx onek gure oitura garbia oimperatu nai digute. Zer egin bialdegu...? Lengo guraso asaben antzekoek izan bialdegu gure oitura onan zaleak, ta euzkeraren maitaleak.

Kristorenak zirañen
Gure gurasoak
Baita ere euzkaldun
Benbenetakoak.

Len etzan entzuten
Birau zatafrik,
Itz egiten zanian
Euzkera bakarik.

Garal batean gure euzkal-eri auetan, etzan ez entzuten ez birau litzunik, euzkotaf utzak bizi ziran garañetan. Gaur euzkotaf ta erdalun zenbaiten aetatik bitanek entzuten dira gure Jaungoikoa joituz. Au lotsagarikeria!

Oraindik asko ditugu gure elia izkuntza garbia maite ez duten euzkotafan artean, bere biotzean euzkeraren maitasunik ez daukalak, ta erdal zaletu diralako.

Gu euzkotafak bakarik gera geon elia maite ez degunak, atzeriko elia izkuntza zaleak, maitaleak, zaletasunak, euzkeraren aferioak zenbait euzkotaf.

Euzkerak ez du ez birau zatafrik, ez oitura txafrik ta euzkotafan artean euzkeraren maitasun geyago ez izaten ari gariya degu bai benetan euzkotafak geon elia maitaleak baginake, zenbat on egingo genuen euzkera ta uzkurtzaren alde.

Jafai beti euzkeraren maitasunian, guk euzkotafak geon elia maite ez ba-degu naf maitetokodu? Gabilzan leku guztian euzkeraz itz egin, ta beraren alde biala lana egin onela Euzkadi'ko oitura zaf maite auk goratu ditzagun.

ITURALDE.

buruz ikasita egunoro gozartu bial leuezan itzak dira.

Ori egingo ba'lebe, egin, eskidjef ixan irakurie, izparingijetan irakurten diran idazlan bakanak ez litzakez irakuriko.

Gotzain agurgari orek esan dabezanak onetsi ta egiteko baña, zuzentza-zalia ixan bial da.

Perpignan'go gotzain agurgarijaren itzak, bakalar katolikukandik asita erkaltzale agertuten diran gustijak...

Izparkari baten esanak

España'ko gea ortako gauza ariñariena, gexo ta izuririk ez izatea da. Ingeles batzuk alak eta leñak egiten ditue jendea gexotu ez dedin. Beste izparak.

Londres.—España'ko gea ortako gauza ariñariena, gexote eta esateko izuriterik ez izatea da. Barcelona'tik eldu bafia nozu, eta ango biztanleak len miloe bat izan ba'dira, orain euneko 50 bai geitu dira babestuekin. eta grippe dalakoaz bat edo beste egon afen, gexorik dabilenik ezin giñi esan. Sukar ustelik, ez estietako gexorik ez dabil. Ganean dan afiskutik aldegitoko alegiñak egiten ditue. Madrid'tik eta ego-aldeko urietatik, eundaka beribil andi elduten dira umez beterik, ostera neketsu eta ika ragariak eginda.

Leku askotan izkilazkafez erasoten dautse; ufengo edutez beteak diran mendiak zear izaro beaf. Burdieten geldu, zizkilnik egin ezinda 24 ordu ta geyagoan egon beaf izan dabe, ez garbitu eta ez jan; bombak jaustia egin dautsean belibiletako zulo afetan; eta ori guzi ori gorabera, milaka umeak bizkoñ eta pozik ikusi izan ditut.

Barcelona'ra eldu baizen lastef, Estadiun andira eroaten ditue umeak eta antxe garbitu ta jantzi eta bizilekua emon. Inguruko efi txiki eta basetietara zabal duten ditue alegiñez, jaubek lagatako jar regietan eta etxe andietan.

Efisketan, efi-batzordeak dira langile batzaren ordezkariak, eta unien ardura eukot izaten ditue. Osagileak eta gexoñak beste nonbaiten jardun beaf ba'dabe, ume ofen arduradun. euren burua eskeñitakoak dira. Zorionez, sendagile azkarik gitxi dan erietan, efi bera garbitasun-zalea izan oi da.

Janariak ufitu eta eguraldia beroagotu daitseanean, orduntxe izango da afisku ge...

yago. Adiskide-Bazkuna'ko ingeles bazkideak alak eta leñak egiten ditue jendea gexotu ez dedin esne batua ugari baño ugariago eundaka sendiel banatuaz. Bahanan arazu ori beaf bezela egiteko, bazkideon laguntasunak ugariago beafko dau izan.

Barcelona'ko sendakintza-azua. Viena'gi fefate ondoren izan zanaren antzekoa da. nimbait. Soñ makal, gorputz erkin ugari. Janaria ufi izatea eguneko leloa dogu. Ta liburutegi guztietan, alkatze aranak...

dituen paperak agiri dira. Sozialista ta komunisten liburu eta izunkeri-dartiz beterik egon oi ziran La Rambla'ko kioskoak, "vitamina"tzazko agiritz eta liburu dagoz.

Unidad Médica Americana dalako ordezi kari batzuekin batean. Barcelona'ko gexotgi naguzian asmoak ostenduteko asmo esan dabezanok txafetzi beaf dogu.

Orek dauko nafua! Alemani'k ez ei dau zer ikusirik Hungria'ko gora beretan

Hungria Lateri = baruko nastetan Alemani'a tarteke dala esen dabelako, bere asafea agertu dau Alemani'a'ko Gobernua'k "Diplomatiche Correspondentz" bere egunerokoan.

Artu-emon idazkaritza'ko izpari-adierasle izparingi orek auxe dñio: "Trianon Itunbenak lapi lapi ipiñi dau Hungria ta Gobernua'k ihundiko alegiñak egiten dñiardu Lateri'ko goraberei eusteko.

Hungria'ko jokera batzuk erbeste-tararik sortu dabeala ta indartu, be bai, batez, be, Alemani'a dabileja guztion azpitik adieraso dabe.

Erbeste Lateri batzuek inartiz ta nabarmenkeriz Alemani'a'ren kaltez eukot dabilezan asmoak ostenduteko asmo esan dabezanok txafetzi beaf dogu. Europa'ko Gudeta, ezker Alemani'a eta Hungria alkarerik adizkida izan diran ikusteko bafio, be, itsuago dira.

Laferien arteko adizkidetasuna gilitzkeko ez bestetarako ez dira guzuñ biribil orek eta Lateri'ko euron laguntzarik alkafi ukatu-ezik, olako esamesak eta asafideak eragotzi egin beaf dabe.

Espinosa Osasun Zaingo'ko baruki deak ikertaldi bat egin eban atzo Santa Agueda'ko zoro-etxera. Argazki au, bertatik artelzean egiña da.

OLDOZPENAK

Atzoko lenengo jaunartzea

Gudan gaud, Gizonaren afokeriak sortutako gudaite izugariañ. Bere atzapañetan gizañ: osoa irentsi nai lukea dirudi. Zoriontsu zan aberia ondaturik; zoragari ziran mend, ibaf, basetxe kutunak odoldu ta biñduriñ; abendaren aintzagari ziran gazte jator, kementsuak zauritua, ilda.

Guda dan zitala! Bai negargari bere ondorenak!

Negat begietan.
Biotzetan gofeto.
Eriotza edonun.

Atzo goiza, Oi lez, Jon Deunen txadonera eldu nintzan. Argiz betia eliza. Argia Bera Aldarean, Jaupa, Elizaren erdian, bi aldetara, umetxoak, neska muti koak. Lenengo Jauna atzera doaz. Uferratu dira Josu'rengana, apalki, biotzgarbiz, ¡Une zoragariañ! Zeruko aingeruak dirudite. Saftu da lenengo bere biotzetan Josu Kisto Ber-Bera, egi-egiz, Umeak otoi dagie. Gurasoen alde; Gotzain Jaunaren alde; guraso gabe geiditu diran umien alde; espetxeratutakoan alde; sinisgabien alde; PAKEAREN alde... OTOI!

Jaupa bukatutik da. Oro izilik Josu irudiaran gure aurre, belauñiko, nere biñtzako otoiñt beronetakoa sortu zait biñtlan. ¡Josu laztanañ! Zaitu itzazu gaur lenengo aflu zaituzten umetxoak. Eta, afen, ez begiratu gu gizon geranor biotz ueste lai, ume oyen biotz garbiari baizik. Ta beroyengatik, ¡EMAIGUZU PAKEA!... ¡EGIGUZU PAKEAREN DIN!

¡Jauna dan onañ! Bai zoragari atzo goizez Lenengo Jaunartzea gindako umetxoak!

Iñbafea ezpahetan.
Biotzetan Maitasuna.
Bizitza beregan.

EUZKO-AMARREN GIXARTE-LANA

Semiaren adimena aberastu

Oña of, irakurie, euzko amaren lenengo biakun gantziztuba. Zeure besuetan daukazun seintxu maitagari ori, euzko ama gastiñ. abere utsa baño zerbait geyago da. Adimenduxa dauko umetxo orek, eg-3osez dan adimena eta oraindikan lor zorian daron afen, iratzartuaz duake. Ze ordu lañija adimenaren iratzartia. Ordu orixe, una orixe da amak bere lana asi bial daben una egokija. Zer irakatsi baña olako umetxuari? Egija; gauza aundirik ez, gauza sakonik ez, baña bai gauza onuratsuk.

Ludijon luzaroago bixi ta argijago daukusgu egi onek: Gixonok berez ezertxo ez garala... zelaiko lorea lez erne ta bera lez li garoazala... ludi au bixijago ta gafa tzeña dala. Ona emen, ba, euzko amak semetxoaren adimen-ontzijan iañti bial dabezan argi tantak. Kristiñan ikasbidea argi azalduko dautsoz egijok eta kristiñan-ikasbidea bere seme alabai irakatsi jaz, betetuko dau biakunau.

Gixona berez ezer ez da. Nundik datori, beraz? Jaungoikua'gandik, erantzuten dauku kristiñan ikasbideak.

Nun gagoz? Atsedentokijan? Ez, diraus ku kristiñan-ikasbideak. Negaranean gagoz; negafez jayo oi da gixona ta ne gafez il.

Zetan gagoz ludijon? Atsedenduten, gatzetan? Ez-dirausku kristiñan-ikasbideak. Jaungoikua oteindubaz geure gogua goi eskafez aberastuten.

Nora goyaz? Ezerezer, eriotz ostian? Ez, dirausku kristiñan-ikasbideak. Beti atsedon gozotan ixango garan zerura goyaz.

Oña of lenen lenen irakatsi beaf yako na umeari. Eta jakina gauzok irakatsijaz, ludi onetako, naigabeak zerurako bidia dirala ikusiko dau umiak eta txikaf-txikaf-etatik naigabia ta atsekabia Josu Kisto gurutzatuari eskintzen ikasiko dau.

Egi goitafokaz batera euzko ume guztijak beste egijau irakatsi bial dautse guraso euzkotafak: EUZKOTAROK ABERA BAT DAUKAGULA, GEURE-GEURE...

RIA DANA TA BERAU DALA GEURE ABERI BAKARA.

Gixon bakoitzarentzat ludijau eriotzeaz amaituten da; ofaitino, euzkotafok ludi ganean iraungo dogu. Euzkotafok geure abefija maitatuteko biakuna dauka; ta euzko gusitjon lanez Euzkadi zoriñduteko biakuna. Beraugaitik euzko-umiak txikaf-txikaf-etatik jakin bial dau euzkotafa dala, euzkerca dala geure elea, oraintxur-artian azke bixi ixan gerala ta azke bixitelo eskubidedun gerala. Gaur-artian lo bixi ixan gara euzkotafok gai onetan. Gas terik geyenak ez dabe euren gurasoen abuetatik abertzetasunmaz itzik entzun. Ixan be oraintxur-artian euzko abertzetatunak maita gixi ixan dau. Gaur indartubaz doya; ofaitino euzko amaren laguntza bial dau ta Euzko Alderdia'k batetik ta gurasoak bestetik lan ugarijagua dagikie.

SEMIAREN ADIMENA ABERASTU... Oña of, euzko-ama zintza, zeure betebiañ gantziztuba. Zeure seme-alaben adimena jaungoikua'zageraz ta Euzkadi zageraz ase. Ori be-lagixu xaro beteko dozu zeure amatasun beafkun astuna ludijon ta zeuri zorko dautzu SEMIAK betiko zoriñona ta Euzkadi'k zorun gantzatsua.

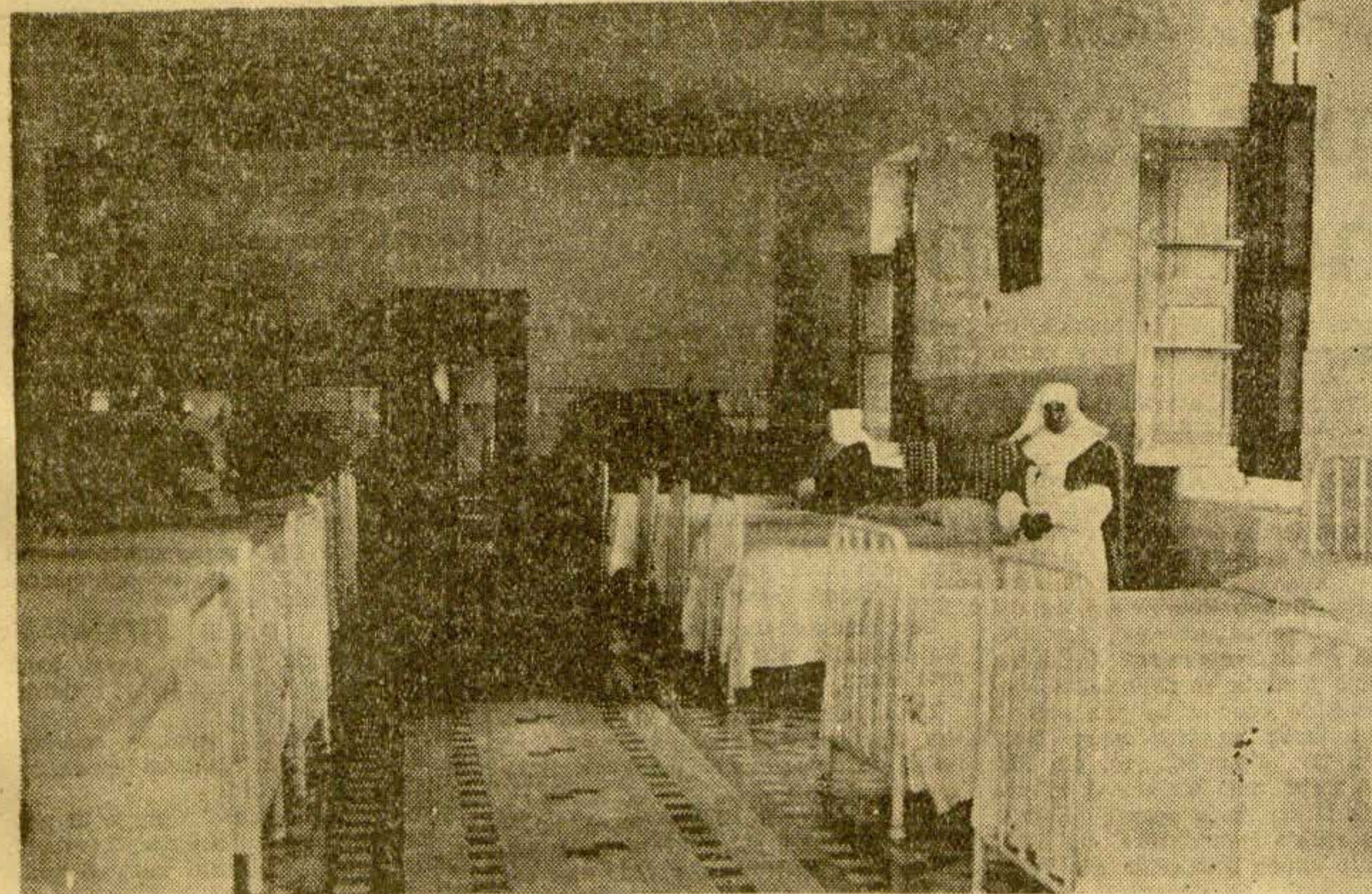
MAITE

—¡IRAKURTEN DOZU "EGUNA" EGUNEROKO EUZKAL-IZPARINGIA?—
—NIK EZ.

—BA NIK ZULAKO EUZKAL-DUNARI LEPUA MOSTUKO NEUSKILLO.

—¡ZEGATIK BASA?—

—EUKALDUNA TA ABER-TZALIA IXAN, ETA EUZKERAZ IRAKURTEN EZTAULA AUTORTUTEN DAUAN GIXONARI MO-SUBA APURTZIA GITXI DA-LAKO.

Santa Agueda'ko gela edef bat.

Espanar gudako izpařak-eta

Paxisten joaldiak eřez geratzen dirala diñoe Madrid ingurutatik, eriotz ugari egiñaz

Atzo Madrid'en.-Espanar eřegiñaren jauregi zařeko pitxiak salgei.-Alemani'k eta Italik dubarik ezer egiten eztakie.

MADRID'GO GUDA-EKISALDIAK

Madrid.—Eřizaleak auldu ta adorea-
laketan guda-gaiz ondo orniduta
bizi, be, bizi gudaraten dabe paxi-
stek Guadalupea Ipealdean. Eřizale-
ak adorea-lerik ez dabe lotuko ba-
la, eřizaleok egundoko kementsun eta
pogotsuen doguz ta.

Atzo gabaz guda-joaldioak egundo
bizi zitalagunak, gartsuagoak izan di-
ra. Eřizaleak bixabal nagusian apur-
tat atzeratu ta batu egin ziran; bitxa
baloj zaintzen daben guda-toki bere-
dik, urtenez eřizaleen mende da-
goz bala. Eta beste toki batzuek ger-
tu egin dabe.

Ezer lortzeko gudariek gaitzea, al-
perik, eta ta beste toki batzuetan
beto guduak elkezalako, Agintari Na-
gusiak atzera eģitea erabaki eben. Pa-
xisten erasoakaren ez da izan atzera
egitea, odollik alperik ez izuritearen
balio.

Atzerakadatuoi Nagusiak agindu
ebenez egin zan eta orain guda-toki
erezi ta sendo-sendoak dabez eřiza-
lek.

Atzo goizaldean laguntza bafiak, gu-
dri atsedean eta guda izkiluz ondo
amudak jua ziran guda-oin ofetara
eřizale j guntzen.

Eřizaleak joteb ez zan guda-oin ofe-
lari eraso-er gudarioro bi ta ostingo
gudari talde mardulak biaildu ebezan
Guda-Agintari Nagusiak.

Aragon'ko bitxakalean 32'gn. kilo-
metroan dauke orain eř aldezaleak eu-
ron guda-toki ta guda-lubanak. Eta
goizaldean ordu batzuetan balertsu jo-
latu dabe paxisten auka.

Erkaldaf suagariak paxisten ka-
liten eta gudari-taldean aurka jardun
eben. Zapustu edafa emon eutsen.

Bederatzi orduko ekialdi biziaren
buruan eřizaleak euron gudariorak au-
teratu egin dabe.

Italiar'ko gogor guduak eben. Ařein
balidi gogor'ari ezin eutsirik Aragon
ko bitxabal nagusian toki batzuetan
atzera egin eben. Gero balaia-kemen-
tu eutsi eutsen.

Madrid'ko biderik paxistok eřegi
ez eģiten guda-burdi batzuk be, euran
ebazan eř aldezaleak eta eutsi eutsen
paxistoi.

Erbestetaf gudariek bitarte baten
sufara eģitea lotu eben; bařa bitar-
te ori eģagi dabe erkaldafak eta ař-
rean asmatu potot egin dabe.

Guda-joaldi onetan gaitze aundiak
izan dabez paxistok. Guadalupea Ipe-
aldean itelatan eta zauritutan 2.500 bai-
to gailago izan dabe.

Egualdi txara egin dau ta egazkifrik
ez da atara.

Paxisten auferakadok eragotzi ta
moztu dabez eřizaleak.

Euzkerea landu

Ilabete onetako bederatzigafenari yao-
lon zenbakian, "Ja, xi, jagteko" idazu-
puzat dazala ta "Oket" ixenordaz aģe-
n izan dan idazlana irakufi ta beg-auri-
tu dot. Bertain. "Oket"ak "Montxoř"
idazlari daramtutso. Idazlari daramtutso
etabaitadan sartzeka, ataturako "Oket"ak
ezkel irakufitaz dionari, bařa, zein-
tamtat esan baf dautot eta irakufitaz
esan be.

"Oket" idazlari diño:
"Geixenak zure idazlan k, ez dabez ira-
kutiko." ("Montxoř" en idazlanak)

Guraso edelidun seniak izan eta ale-
gafaren alegafaz gure burubak euzkeldun
du dabentaf'ku nazazero, eta au esa-
tuan, eruke buru ařinak edo ganga k
keta, ez ařin minduteko asmoz be esan
gura, euzkeldun bafjok, diñot euzkel
idazle bixanen idazlanak irakufitaz zale-
tutsoa dogu ta gogoz ta joranez irakufi
be "Montxoř" en idazlanak, naiz gauraz
naiz idazlerez atsegiarifik baxen ira-
kufafjak ixaten yatazala ta emon bidez
asko be asko ikasi dotala zintzoro autotzi
ta agertu baf dot. Idazlan ofeik sakom-
bubak dirala eta atefaz irakufi baf dila-
la? Ixan lefeke, ezto ukaten or bařa,
edozer ikasteko egin baf dan alegafia bařo
ta.

"Oket"ak "Montxoř" en euzket ataz,
beratxubag dafai:

"Baxefiaten eta jakintzun euzkerea ira-
kufi dabentaf ere, esan d-uste zure euz-
kerea batzutan gaxatxua dala; ofegaitik
zure irakufitaz eskatzen deutzugu, bigu-
nago idazteko."

Len esan dodan letz, euzkerea ikasi gu-
raz dinardugunok, "Montxoř" en idazlanak
pozik pozenaz irakufi oi doguz eta etxa-
kuz "Oket"ak ueste daban baxen uleřia
bax ixaten.

Gustioz euzkerea landuko bařen geure
elafaren bixitza sendubagua ixango li-
teřka ueste dogu. Landu dafgun, ba, ta
aklilar' yaoan nulan jasorik dakuskegu.

"Montxoř" jaunari, bafiz, auxe diran-
tseu; azaldu eři-keřezuz alik ondun,
orain atz lete, zeuk dakuskan gajak eta
afu dafun bide ofetaz ekin eta gajak. One-
xek dafuz, zure irakufi onen eřetzi ta
gurarija.

UGAZI

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Jaurilaritza'ren batzara, Lendakaritza'n.-Iřati-tramankulua
eukiteko baimen agiri bafiak artu bear, uřengo illaren
20'gna. bařo len. Legea bete ezik, zigor. - Salerosketa
zaingoan, Ekartze Bialtze salla sortu.-Uřengo astartez,
janari banaketa. - Artoa ekarri. - Azitarako patatak,
Bilbao'koentzat. - Beste izpařak.

Lendekaritza

Batzara
Euzko-Gobernua goiz eta afatsalde
batu zan atzo.

Gizarte-Laguntza

Iřatik ez
Zaingo onten ez gendun iřatik ja-
so al izan.

Enakuntza geiogo
Emakuntza onexen befi eman zi-
guten:

U. G. T.'ko bederatzigafen guda-
lokoak (gudarien ume-zurtz alde),
102,25 laurleko; Amaya'taf Bingene
alargunak (Bilbao), 25; Garmendia'
laf Joseba'k, 25; Tofijos'taf Gilema'k
(Bilbao), 100; S. laf M. k (Bilbao), 5;
"Union" eta "Concordia," ko serbitza-
ri taldeak (Bilbao), 300; Eřefutitaf
urutzilari-eme taldeak (urafitez ba-
tabakoa), 741.

Danelara: 1.848,25 laurleko.

Lagintza

Iřati edo radioak
Oaf auxe eskuratu ziguten Zaingo
ontan:

"1.937'gnek e paila'ko 9'gnez,
emandako agindua beaf dan beřeta
bete-erazoteko, Lagintza'ko aron-
radun jaunak erabaki onexen befi
ematen du:

Lenengo. Iřatik etxean eukite-
ko gaurdinoan emandako baimen
guztiak deuseztula gelditzen da.

Bigarena. Baimen befiak Eraman
-Ekari'tako Zuzendaritza Nagusia'n,
Gran Via, 62, bean, emango dira.
Amabostgafetik asita, Lan-egun
guztietan, amafetik ordubatak bitar-
tean gořatik eta lauretatik zapirak
bitartean aratsaldetik, emango dira
baimenok, jaso beaf duanak bi laur-
leko ordainduaz. Zenbat radio edo
ifati euki, einbat baimen-agiri lotu
bearko dira.

Irugafena. Baimena lortzeko nai
ta narzekoa izango da Batza bateko
agiri erakustea. Zaingo'aren esku
izango da, bařa, ziorik baldin bařu,
eman ala ez ematua.

Laugafena. Baimena bakoitzarena
izango da, ifatijabearena, eta ezin
eman ala saldu izango dio iforik beste
bati ifati edo radiatorik, ezta etxetik
atera ere.

Bostgafena. Uririk kanpora bizi
diran ifati-jabeak, bizi diran efiko
Udalari eskatuko diote baimena, eta
Udala'k Zuzendaritza Nagusi oni
eskokizun eta eskalearen befi eman. Zu-
zendaritza'k berak jakingo du baimena
eman ala ez eman.

Seigafena. Baimen gabe ifatiak
saltzea ta konpontzera eramatea, zia-
ro galarazota dago.

Zaspigafena. Erabakiok. Agintari-
tzaen Zaingo'ko landoletan dauden
ifati buruz, ez dute indafik.

Zortzigafena. Baimena lortzeko az-
ken-eguna, jofaila'ko ogeigafena izan-
go da. Egun ori igaro ondoren bai-
men gabe ifati duan guziari, kendu
egingo zaie ta merezi duten zigofa
leporatu.

Bilbaa'n, 1937'eko. epaila'ko 9'gnez.
Eraman-Ekari'tako zuzendari nagi-
si, J. Callen.

Zigof bat eta oaf bat

Atzo Santines jaunak zigof bat eta
oaf balen befi eman zigun. Zaingo
ontako agindul jaramonik egin ez
duan nagusi bati isun edo multa go-
gor bat ezafi ziola esan zigun eta
lanarekiko arauak ausi ditualako oaf
gafatza egin beste nagusi bat.

Agindua ematen ditugunear, zere-
tseko ematen ditugu eta ez batzuen

edefagaitik, askori min emateko—ja-
raitu zuan Santines jaunak.
Eta—beste ezer ez esanaz—boste-
koa luzatuta agurtu gihuzen.

Osasun-zaingoa

Agindua

Balmaseda'ko Udalak eta Guda-Ba-
zordeak, Erkalar' leiala ez ote zi-
zaion iruditu, uri artako lasoagile
dan Labarga odriguez'taf Eřaimun-
da'ren aurka jaitu zuten argibidea
ikusia naiz. Eta uri-ordetziaren,
Epaile Argibidelarien eta Lege-Onue-
malaren on-iriziz, auxe agintzen dei:
Labarga Rodriguez'taf Eřaimunda,
Balmaseda'ko laosagilezaratuta ixan
dedila beřio. Zegokion ardurarik
agintaritzak kanporatu zuanetik ora-
indafoko sariak, Udalak ordaindu
bezaizkio.

Ondoregoei buruz ematen dei befi
au.

Bilbao, 1937'gn. epailak, 6.

Osasun burukidea, Espinosa'taf Al-
perda.

Gaiztoentzako janariarekiko

Artezkaritza

2.701'lik 3.100 arterafinokoa dago-
kie gaur Artezkaritza ontara etortzea.
Gaiztoentzako esnearekiko artezkaritza
13.901'lik 14.200 arterafinokoi da-
gokie gaur artezkaritza ontara etor-
tzea.

Salerosketa ta Onriketa

Za ngo'an

Idazkari berezi bafia

Zaingo onetako burukidearen idaz-
kari izan dan Sanchez Etayo jaunak
gaur ori utzi egin dau, eta orain Sa-
lerosketa sail bafi baten arduradun
izango da: Ekafi eta Biali ariokoon.
Ordez, Laskibar'taf Gotzon'ek jarai-
tuko dau idazkari beřeta.

Ekarte-Bialtze sala

Euzkadi'ren ekonomi-arloari buruz
gafantzi aundioa dan sail bafi au
oraintxetik antolatuko dogu, eta ori-
gaitik alegitnik biziaren egingo ditugu
gorabena eta oztopo guziak be-
reala ginduteko.

Aspaldi asi gintzan asmo au burutu
nairik. Amerika'ko eřekin salduerori
ortuonemok aizatu, erestu eta ugari-
tu asmoz, ordezkaritza-talde bat biali
gendun aruntz arazu ofen ardurea ar-
tu, zabalgundea egin eta eģuneak lo-
tu eģizazu.

Alabařa, ofenbeste be, naikoa ez
zala-ta, beste leku askotara be etau
daikugulako, zeregin eta gorabera gu-
ztiok atonduteko berariz sortu dogu
Sail auxe.

Atzeriatetik gai eta mozkiak eka-
tea zan lenengo asmo. Bařan ekafi
ezezik, salgei. Atzerian erosi legien
gauza eta emen beaf-izanetarako ba-
řo geyago artu, gauza ofeik esku-la-
nez layutauk izan ala ez, atzerira bial-
tzen izango yakun onurakor argi aģi-
ra dana dogu.

Diruaren aldin-neutia, oraingoz,
aldeko izango dogu nunbait, eta ofe-
gaitik, merkatu eta sallegi askotara
biali daikuguz geure gayak.

Ofetara, guk erosi beaf ditugun
gauzak ordainduteko atzeri-dirua es-
kuratuko dogu, eta ganera, emen la-
na sortu eta ugartu, eta gure indus-
tria jasoz eři osoa ondu.

Sail onten preminazko diran langi-
leak eta ofez ganera, Salerosketa-Aol-
karitza izango dira. Gora-berak adi-
raldu, eta ausnnariteko Aolkaritza
ofen buru ařo onten ikasia eta os-
aitua dan norbait dogu ixendatu-
ko.

Janari banaketaf, astartean

Rapago-Alrezi gauduanaz, uřengo

astartez, ila onen 16'gn. izango da ba-
naketa bafia.

Azukerea, ařoza ta patata edo lu-
sagafak bananduko ditugu. Lenengo
bietatik, 250 gramo, eta 500 patatak.

Tzalak eta gailak

Kafantza'lik etofen andeřeo ba-
tek, bultzan gaitzi baf'learen agiri-
eginda, otzara bitan, txal bi ekafi di-
tu, eta diru-saloketiz jokuteko bai-
ziuten gaur oiek, kendu egin dautsa-
guz.

Atzo esan genduan bildots ordeko
txakurak be, andeřeo ofexek ekafi
xituela jakin dogu, eta bakoitza 136
pesetatan saltzeko asmoz ekartzan.
gero.

Beste amar emakumeri be, gauzak
kendu dautseguz, Kafantzaitik oneik
be, diru ugari artzekotan eldu ziran
-ta.

Gauzak piloak izan ezik, banaka ba-
tuzkaitik kenduteko oituarik ez dau
Zuzendaritza onek, beafizanak befe-
teko izan ezker, zer esanik ez dogu
-ta.

Bařan, gauzok euron etxetarako
barik, sanerri alfeřizkoan salduetako
ebezelako kendu dautseguz, lapurta
lotsabagak ezin lakatu gifeiz-ta.

Nekazaritza

Nekazaritza zaingoak agindu bat
emon dau basetako aberastunak di-
rala. Agindu ofetatik atalik jakin-
gafienak agertzen ditugu, guziak eģi-
tea lugezi litzakelako.

AGINDUA

Zugaitzak ebaki ař izateko baimenak
1'go. atala. Nořin solienak edo eři-
arenak diran baso guziak, Mendi-Elza
-Aratitza Zuzendaritza Nagusiaren bi-
terbekotzapean izan bitez. Eta Zuzen-
daritza onen baimenik gabe ez bedi
inor zotz batzatz ere bialtatu.

2'gn. atala. Zugaitz ebaketa egin nai
duan baso-jabak edo Agintariak,
Mendi Zuzendaritza Nagusiari baimena
eskatu bearko dio. Ofetarako, es-
kalide bat aurkeztu bedi, zer-nola aģe-
laz jantzitza: gauratzaz nola bialtze-
ko asmoa duan, basoa non dagon eta
zein izen duan, bertaratze biderik
egokiak zein dan, zein neuri edo zen-
bat landare daukan, eta landareon
muenta eta adifikak.

3'gn. atala. Zuzendaritzak, ebaketa
baimenduko balu, basoan azalduko li-
tzaken Agintariatza eragileari baimena
aurkeztu egin bearko litzakelako. Antze
bertan gahera.

4'gn. atala. Guda jekutzat jotzen
dan basoren bateko zugaitzaz biallau
bear danegan, Guda Zaingoak, adierazi
beaz, bere asmoa Nekazaritza Zain-
goari; onek, baimena eman dezan eta
zurtirik edo jausita dauden zugaitzen
arkibidea beti zuzen erabil ai izan
dezan.

5'gn. atala. Orobat, guda beafak
asezko guda lekuan ez dagon baso-
ren batetzaz biallau beafa gertatuko
oalitiz, guda Agintariok, adierazi be-
zaito bere asmoa Nekazaritza Zain-
goari. Eta Zaingo, oneko Mendi-El-
zindariak basoa aztertut ondoren emag-
go diran arauak, bete bitez.

Su aldien aurkak neufiak
6'gn. atala. Aize-aldi danean, men-
dian su piztutzea edo mendira su
eramatea estu-estiu dabekatu dago
ego-aiize aldi danean baf-bat.

7'gn. atala. Eři-mendietan su bear
danean, piztutze ardura Udalar'en gail-
izan bedi. Eta Udalar, Baso-zainen
bitartez piztu-erazi beza, Ezbeafik
gertatu ez dedin bidezkoak diran neu-
ri guziak artuaz ofetik.

8'gn. atala. Eři-mendi baten muga
-kide dan fingu batean su piztu al-
izateko, dagokion Udaleko Endoreari,
baimena eska-u bearko zago, Endoreak
adierazi beazko erabakia Mendi-Zu-
zendaritza Nagusiari.

9'gn. atala. Eři-mendi baten muga
-kide dan fingu batean su piztu al-
izateko, dagokion Udaleko Endoreari,
baimena eska-u bearko zago, Endoreak
adierazi beazko erabakia Mendi-Zu-
zendaritza Nagusiari.

10'gn. atala. Eři-mendi baten muga
-kide dan fingu batean su piztu al-
izateko, dagokion Udaleko Endoreari,
baimena eska-u bearko zago, Endoreak
adierazi beazko erabakia Mendi-Zu-
zendaritza Nagusiari.

11'gn. atala. Eři-mendi baten muga
-kide dan fingu batean su piztu al-
izateko, dagokion Udaleko Endoreari,
baimena eska-u bearko zago, Endoreak
adierazi beazko erabakia Mendi-Zu-
zendaritza Nagusiari.

12'gn. atala. Eři-mendi baten muga
-kide dan fingu batean su piztu al-
izateko, dagokion Udaleko Endoreari,
baimena eska-u bearko zago, Endoreak
adierazi beazko erabakia Mendi-Zu-
zendaritza Nagusiari.

ESPAÑAR EREGIÑAREN JAUREGI ZAREKO GAUZAK SALGAI

II Isabel erbestetu denean bere bi-
zitoki izan zan Castilla izeneko jau-
regia, afeřero Hotel Majestic izan
dangako etxe-gauzak saltzen ipfifi da-
bez.

Eřegiña ospetsu arek bere bustial-
diak atzen ebazan marmol zurizko
ta gaitetik zidafez estaldutako uron-
tzi aundia 1.660 prankotan erosi dau
pantzetaf batek. Ofen gauza edaf ta
entzutsu batentzat ez da asko diru
ori.

ALEMANIA'K ETA ITALIA'K DUBARIK EZER EGITEN EZTAKIE

Franco'k ondo deritxo Italiar eta ale-
mandar'ko Espana'ratzeari. Oteřik atze-
ra zelan bilduk ez damotso buruau-
terik eta ofe zelan erantzunik ez yako
buruatzan.

"L'Oeuvre,"n Genevieve Taboulet'ek
diñoan'ak darakuskenez, paxistak ez
okafitekotan edo kobretakotan ezer es-
dabe emon n. Bialdu ta gero eskabi-
dea.

Hungria'ko ditadore zan Gamboes
Gudaburua Munich'en il zan, osateba-
kuntza etxe haren. Orduan Budapest
eta Berlin edizidide kutun genduzan.
Gau-bela ta nazi-letak egin eutsazan
alemandaf Gobernua'k Gamboes' il
zanen.

Orain bařa Alemania ta Hungria
asare doguz ta Alemania'ren Ordeza-
ri Budapest'en danak hētena ta gorpu
-eruaterean ordaindu dagila eskatu
dautse Hungria'ko Gobernua'ri.

Franco'k, be, irabazten jagundu da-
gion, artu ta artu egiten dautse, edo-
zer Alemania'ri ta Italia'ri, bařa au-
teak atzea eřakiko dautse.

Italiak eta Alemania'k kontuak az-
teka bialduko dautse.

Andalucia'ko guda-izpařak

Andujar.—Iřuriteakaren guda-iskialdiak
jafaitu dabe.

Pozoblanco'n paxistak ařura naiz aři
dira bařa ez dabe ufatsik, be, egin.

Guda-izkilu ta gudari asko euran dabez
paxistok guda-sail onetara.

Hidrolar'eruntz zalduko iru gudari tal-
de aři ziran, an eřizalerik ez eģolokotan.

Erkaldaf gudariak uřeraten itxi egin
eutsen eta biruen metroa ziranen ekin eu-
tsen suizkilubifoketkin eta geinak gar-
bitu ebezan eř aldezaleak.

Batzuk iges egin eben. Guda-burdiak
be, atara ebezan paxistok bařa erkaldaf
suagariak ařeruen lan guda-burdi apur-
tu eutsen. Erkaldafak ofen joaldi gog-
fean zasp zauritu bařo ez ebezan izan.

Paxisten egazkifrik, be, bifi ziran eta
Andujar'ko geltokia suagutu eben. Suagok
bi zauritu ebezan eta apurtze batzuk egin
ebezan geltokian.

beafean dira Agintariak, lanariak eta
aberezaintzarekin zer-ikusi duten gu-
ziak. Zabar dabilzatan, dagokien lez
zigortuak izango dira.

Bilbaa'n, 1937 epala 9'gn

Idazkari nagusia.

Zuzentza ta Gogo-lantzea

Zaingo onetako arduradunak agindu
onetxek emon ditut:

AGINDUA

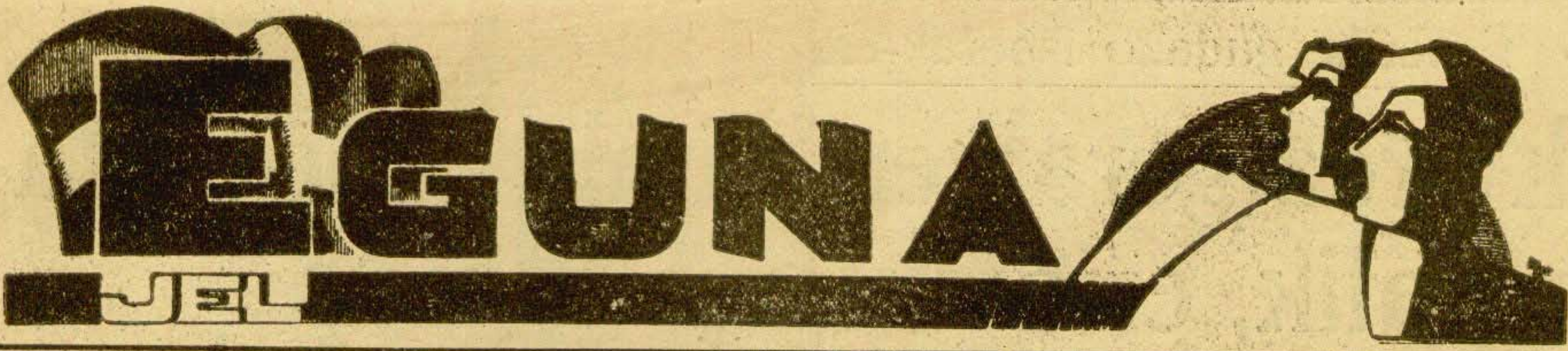
Bilbao'ko Auzitegi'ko Lendakariak,
Euzkadi'ko Auzitegi'ko Ikusaritza Na-
gusiari zuzendu dion idazkiaz jabetu
naiz. Auxe dio: Maza'taf Iñabentza'k,
gaxo zale-ja, Auzitegi utzi zuala
Agofaren Uřafenez; eta geroz, ez da-
la bere atzeratik Igazko Ofilaren 26'
gafeneko Oroagindua izendatzen di-
tuan epaiek igaro dira. Eta epe oten
buruan, ez du ardura-zutza edo zer-
saritza nai duan azaldu. Orta, al-
tatutako Oroagindua dion aintzakot-
zat artuaz, eta Euzko-Araudiak opa
dikidan eskubideak erabiliaz, auxe
agintzen dei:

Epaletzak lanari izan eta Bilbao'ko
Auzitegi'ko Auzi-Maisu zan Maza, Fer-
nandez'taf Iñabentza, bere ardura
kampe gelditu bedi.

AGINDUA

Bilbao'ko Auzitegi'ko Lendakariak,
Zaingo oneri zuzendu dion idazkiaz
jabetu naiz. Igazko Agofaren 27'gaf-
neko Oroagindua 3'gn. ataleko d
zatiak diona aintzakotzat artuaz, eta
Euzko-Araudiak opa dikidan eskubi-
deak erabiliaz, auxe agintzen dei:

Bilbao'ko A

Zeure abefi - elia maite
ezpa-dozu, zeure aberia
bez, eztozu maite.

Lgo. urtia

60'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 937'gn. epalla 11'gna. eguna

15 eunen

AZKENENGO IZPARRAK

Aranda estu ta lañi Oviedo'n

Ez sartzeko komitearen batzañak. - Turkia'ko gobernuak gudariak bialtzia galerazi. - Mussolini Libia'ra. - Ingletera'ko izpañingien ziñipañak. - Euzko guda-oñetako agiria. - Beste izpañak.

RIEBENTROP. LONDRETERA BAÑIRO

Berlin. — Doistefijak Ingalandaren Ribentropen von Ribentrop jaunak urten dau, London'era. Oñek bere lategiok Jaurilartaren agindu baizid el-darizaz.

INGLATERA'KO IZPAÑINGIEN ZIÑIPÑAK

Berlin. — Atzo Ingletera'ko lau izpañingien batu zituen eta galaxo euzko salteaz. "Evening Standard" Doistefijaren lufaldiak artuteko egoeria ugarituen ebalako. "Morning Post" Saffetaz aspalen bat egiten ebalako. "Daily Telegraph". Bere idazlan baten Doistefijan idazkai bateri ikutuen eutsalako. Eta... "The Times"

Doistefija España'ko gauzatan sartzen sala-la bere asaria erakusten ebalako.

ALKATE BARIA

London. — Snell ixan da Udal buru izentau dana. Lendik be, ixandakua da, baina beste urtebeterako bafiz ixentau da. Auteskundiak egin ondoren London'eko Udala 87 langilezalegaz geratuten da, eta 57 iraukizale edo conservadore.

ARANDA ESTU TA LAÑI

Valencia. — Ufuidazki bat artu da Aranda'k. Franco buruzagijari bialdakua, Oviedo'tik. Ufuidazki ofetan Oviedo bertan bera lagalia comeni dala, diño. Ba, daukazen kaltiak lafegiyak dirala erizalzen taldia go-gof jokauten dabalako.

Euzkadi'ko guda-oñetan

Gipuzkua'ko guda-oñetan. — Lekeitio'ko gudaak eta morterak ederto ekin eutsen. Arerijuan egokera guztiaf auzi daber. Eta arerijuan Alkolean daberan suak edo bafioak jo yakez. Eibar'ko guda-oñetan, bijan artetik ixan da suagaca ota. Araba'ko guda-oñetan. — Geure artetik ederto jo dauz. Urbina'ko arerijuan artetik. Bata, Ulibari, Ganboa, Gatraga (Salinas) eta Aitz zofotz basotxonia, be. Emen arerijuan gordeta eblazan janari eta guda-tresnak. Oñek jo ta gero, Isuskizta

ganera jaurti dira edozetaiko suagada eta izkilazkafeko zumbaketa. Arerijuan ikusitako betuteak egin yakaz. Emen azkenengo ezan dogun tokijan eta baita Gatzaga'n be. Burgos'ko guda-oñetan. — Orduña'ko guda-oñetan suizkizko zumbaketa sendua ibili eblan arerijuan. Geure artetik be gogof erantzun yaken eta bata San Martineko parapetunak auzi be. Arerijuan egazkizko, egin eben euren ikertaldia, guda-oñen guztijetara.

ERRI - EPAITEGIAN

Matxinadari laguntzeagaitik. - Bi auzi.

Paxistafan matxinadari lagundu diote auzi bi artetu zitan atzo Efi-Epaitegiak.

Ormazabal. Aduabafena'f. Maite'f. gurakakoa san lenengo auzi. Matai Becosin efi-bafutiko basuri bateko endorea man. Udala'ko idazkariaren esanai jaramon agihar. Jinta batzuk gudaterako gertutza agindu zuan, bafia ezin inor gudaterako gertu, inor ez zan ortarako gauza. Gomendio epi-aztertzailek iritzi, paxistafan matxinadari lagun egitea da ori. Epaitegiak ez zuan iritzi ori ontzat artu, sfige azaldu bafio. Efige zala azaldu zan epi-erabakian. Epaitegiaren itziar-aldize laas'f. En-dika jaun gastea izan zan.

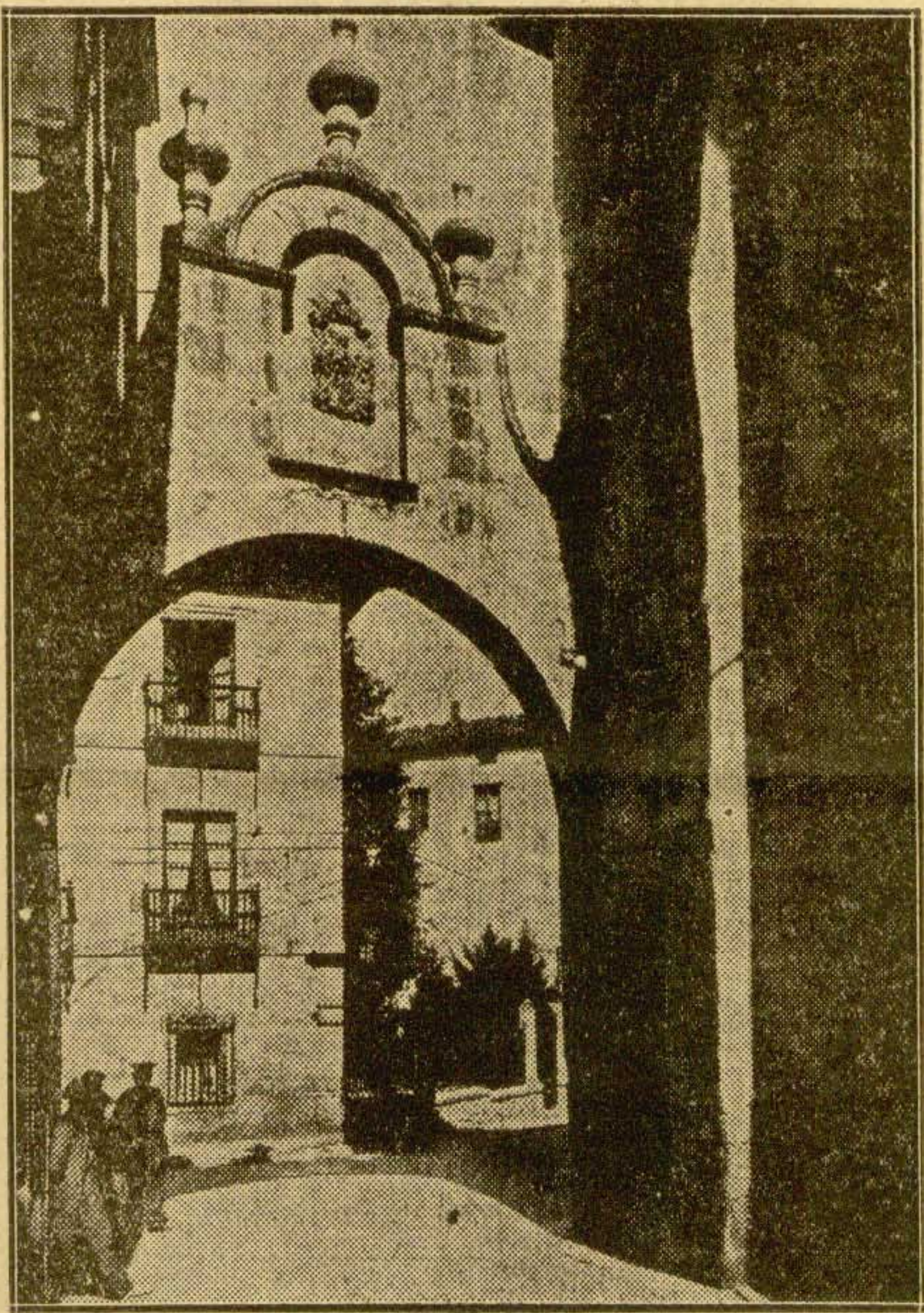
Bereala. beste auzi bat aztertzei ekin

Asturia'ko beriak?

Oñeak eskatzen dizkizte Euzkadi'ko auzidietan artitzen diran gudari lagun batzuk.

Dirudienaz, Asturias'ko berien jakin man dira. Amayurafenok geien bat. Ori auzi izate, ez da afizkoak; euren auzi bat artzen gaituzten ezkerok, beriz are ta gutxiago. Alaz ta gurtiz ere, eta tamala saidan aften, ez det emengo beñirik idazteko asmorik. Zer esanik ez dotalako, ez moski, geiegi esango nukazan bafiof naitelako baizik. Yakin ezauzte, Amayurafak, zuen odo beko anaiak, jator eta bulartu jokatu dute, euzkotaf; zintzo lez: eizai maltzofari arpegi emanaz. Gogof, zintzo, Valdimo, Premofo, Areces eta Pando zifaldari. Toki auztan ixuri dan euzko odolaren gofia. Guztia gure Euzkadi berdingabekoa- ren onerako izango al da! Au idazten detan uen onetan, gure gu- dari mazaalak oso nekaturik artitzen dira. Justiz eta lokatzek onduatuk, Euzkadi' auziz tenbaiten biurtze da euren gogo ba nai bakata. Laister izango ote? Agur! Jaungoikua lagun aurki arte!

IGERA.

—Auzia geritxona, Afasate'n.

PAXISTEN EGAZKIÑAK

Sei etozan Bilbao'ra, baña eldu ez

Atzo goizeko amaiaf inguruan egazkin-talde bat agertu zan Zorno- tza aldean. Zornotza'n agertu ziran-orduko Efi- Zaintza Zaingoa'n ba-eben egazkifon baf, baita Bermeo aldeara eldu di- ranena, be.

Ori jakin zaneke atara ziran gu- re "eizakoak". Gurek ikusi ebezanean iges egin eben paxistenok. Kalerik ez dabe egin gure lufal- dean paxisten egazkifon. Inon su- garik jaurti dabenik be, ez dogu en- tzun.

ALEMANAK EDONUN

Alemanak judatañen aurka gogorkiro diardute. - Zitalkeri ta txarkeririk itzalenak euren aurka. - Lateri Batuen gi- belean sartuko dira zabalkundea egiten. - Beste izpañak.

Berlin. — Estados Unidos'en semita- ren aurka auzi duten zabalkundeari la- guntzeko erabaki artu du Gobernuak. Ortarako lenengo burua jaso duana "Noticias" agintarien alemanaf izpa- ñetza izan da. Benjamin Franklin ju- diotafan aretorik auzidietakotzat agertzen duan idazlan bat argitaratu du "Der Angriff" eguneroko, izpañin- gian. La Guardia endoreak, New York' en, Hitler' buruz "ikututu" bat egin zuaneko naitzen dala ta. Lengune- ko egun batez, "Angriff" izpañingiak zio- nez, Estados Unidos'etako bafuko ara- zoetan arduraz jokatzeko gertu dago. Estados Unidos'etako aldun etxean judiotafik ez zala bear ean etxean Franklin'ek, gaiteratu du "Der An- griff" egunerokoak, Franklin'ek, argi ta garbi azaldu zuala asmo ori ean du gaitera izpañingia orek. Auzi ean etxean Franklin'ek:

"Estados Unidos'entzat arisku uta- da judiotara. Sartu diran lateri gu- stietan, salerosketako zilegi ta gizata- suna lurpean dira. Lateri bafuan beste lateri bat sartu dute eta, auzpegi eman zaienetan, Portugal eta España'koan bezala, lateria txindiz lur-jota utziko duteia zemaka jardun izan dute. Mila ta zaspireun urtetan bafio geiagotan, judiotafak itzaz jardun izan dute be- ti euren zoriaz; euren aberitiek erbe- teratuak izan dirala ta beti itzaz eta negafez. Bafia, jaunak, munduan gi- zatasunik baltiz eta judiotafai Pales- tina itzuli, ziur-asko laister agintatuko luteke ara ez joateko bidea. Zerga- tik, jaunak? Inoren odol-zale dirala- ko, kistaf efi ta judiotaf etiak ez di- ranen lepotik bizi bafio ezin dutela- ko. Aldun izeko Araudiak aldun etxe- tik kanpora jaurtitzen ez ba'ditu, anel ta anelka judiotaf etofiko dira be- fuen

urteren bafuan eta euzko izango dira nagusi ta euren morol izango gora- gu. Gure Gobernu'era aliatu egungo dute. Ipañ amerikafok geure aberas- tasunak eragiti ta geure odola ixuri, geure bizia eman eta geure askatasu- na galduta ere eutsi izan nai duogun Gobernu'era, aldatu egingo dute ju- diotafok. Jaunak! Ori jakin gaiten gain jari. Ju- diotafak jaurtitzei ez badituzte, zen seme ta semeen semeak betirako aliatziko zaituzte. Judiotafan asmoak eta gure asmoak, ez dira ezkontzen. Naitz ta gure ar- tean eun eta eundaka urtetan bizi, es- degu asmo berdinik izango. Judiotaf- rak arizkurik gafatzena izango dira lateriarentzat, saferarik jaketzen ba- dituzte. Ori bide, Araudiak jaurti egin bear ditu aldun batzatik. Ipañ-amerikaf edestilari ospetsu ba- tek, Estados Unidos'etako atzadiaren

KOMITEAREN BATZAÑAK

London. — Ezetan ez sartzeko batzak auferantz izango daberan batzafetan España'ra gogozko gudariak bialtzia galazotetzaz jardungo dau. Oñek bar- din izango dira alde bijetarako. Es- paña'n dagozan atzeritaf zabalkunde- lari eta eriketzalietaz be, erabagi- ko dabe.

MISA-LANGILEAK ATONDU

Tunex. — Agiri bat ixenpetu da, mi- neruan aldetik ixan diran gora-bera guztijak amaitzeko. Oñek Tunex'ko Ego-alde minatan ixan diran langile- tzakzuan ixan dira, bafia agiri ofen bitartez konpontzera eldu dira.

IBAYAK GANEZKA

Budapest. — Danubio inguruan egu-

nokas ixan diran egualdi izpañ iba- yak ganezka jafi ditue. Ur gora one- kas dana esialduteko bildura egon be ta, toki batzuk utzitu bafia egon da, ofetzazko bidezko gauzak eta neu- riak artu ditue.

GUDARIK JOATEA GALERAZI

Angora. — Turkia Jaurilartza'k La- gi bai argitaldu dau, España'ra gogoz- kuak bialtzia galazoten.

BATZAÑ DEYA

London. — Trade Unions baz-patzak deitu dautse Kanpo Lateri lagintza- kuari batzaf balera ko...

MUSSOLINI, LIBIA'RA

Efoma. — Guda-ontzi batek urten dau Libia'ra eta bertan Italia'ko Mus- solini dictaduria dau da.

Euzkadi'ko Gobernu batzañean

Atzo goiz guztian eta gero, afatsaldean Euzkadi'ko Gobernu batzañean batuta egon zan.

Batzafan gabeko bederatzi ta erdietan amaitu zan eta Leizaola jaunak ean eba- nez eriotzara epaituak egoazan iru ema kumiei epi ori aldatzia erabagi zan, erio- tzatik azkatuz.

Bejar eta Zubizafeta'f Miren Guruz- ne'ri yagokoenan, nai bi guda oñetan di- tuala kontuan artu zan. Anayok azkata- sunaren alde diardue.

Batzafan erabili ziran beste gayak po- litiko gayak izan ziran.

Lendakari jaunak be ikusi gendun izpa- kariok batzaña amaitu ondoren. Agiri jaunak ean euskunez euzko gobernuan, bere lenengo asmoak izan ziran gayetan, bat-batuta artukiten dira arduradun gu- stik, ezelako aldakuntza eta okefieri ba- rik.

Gobernuaren batasun ofegaz konturatu daitelako gura leuke lendakari jaunak al- derdi guztiaf, asmo ofeik aufera eroaten jafaitu dagien.

BIZKAI'KO ELIKATURA- taldeko langile guzai

(SERBITZARI-SAILA)

Gauzak auzez bear bezeja aztertu gabe burutzeko, une lafiegak ditugu oraingoak. Juruu Mixtua'k Langile Ba- tza baten iritzi bakarik ontzat eman dituan "Langintza-araua" buruz ginta- zontako langileari (serbitzari-saila- ri) geure iritziak jakin-erazotzearen ar- gitaratzen degu orf au.

"Arauk" burutzeko, ez die inork au- ldatzen duten Batzai delirik egin; ez eta gutxi guntzinez ere, arauok az- tertzeko ere. Beste bide batzuetatik jaso gendun ofen beñi; beranduegi, bafia, berandu, guztia burutu zan'an. Zift-zarteko bidegabekeri ofek, ala bear ere ta, igi egin digu. Geure ale

gin guztiaf langileok alkar artz-koak izan beti eta samindu egin gaitu lan- gile batzuk geure alegiñok aintzako- tzat ez artzeak. Samindu egin gaitu eta igi egin.

Talde on ezañi bear zaitzidon ara- uok, taldeko elburua lortzeko bideak ezartze zala bear zana uste gendun guk gaurdaitxokoa eta ez inondik inora ortarako eskubiderik ez du en jauntxu batzuen erafia asetzea. Egin oi dana eta egin bear dana auzi da: danen arte arakatu ta aztertu lenen- go ta erabaki ta ezañi ondorean, da- nok arauoi men egin.

Oñe egin bear zan. Ez dute ori egin. Zertzeladak ere alaxokeak dira ta, arauok une lafioetan obetu egin bear dirala diote guztiaf, eta oñen guraria jasoaz, batzertu egin diuzten asmo iritzi azaltzen bear-beafeko iru- ditu zaitu.

Alkartasun, Zuzenbide ta Askatasu- naren bideak urfatuaz auzi eskatu nai yenduke: Une lafioak arinduko diuan "Langintza-arau" batzuk burutzea.

ITXAS - ONTZI ERAKUSKETA

España' gobernu- ari dei egin dautse

London. — "Manchester Guardian" ek aurtumeingo zenbaki baten, oar auzi agertu eban.

Spithead'en mayatzaren 20'gafenean izango dan Itxas-ontzi erakusketara ogetamapu esta ori dei egin yake, ontziren bat edo beste baldi dagien. Estadu ofein artean, España be dei- tua izan da.

España'ko gobernu esatean, Valen- cia'koa ean nai izan dogu, jakina. Ori dala ta, aldi baten beintzat bere ontzietatik bat ezetarik arisku barik izango dogu.

Gobernu paxistek be gudontzi bat bialdutea egoki izango egi zan ifioen len, bafia asmo ori bertan bera utzi dabe, afexkero. Paxisten gobernu ori izan be, ez dabe emen gobernutzat artu.

Oñe genera, españaf gudea Ingeles itxas-urtegarño eroate da ez onura- tzu ez opagarfi be.